

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

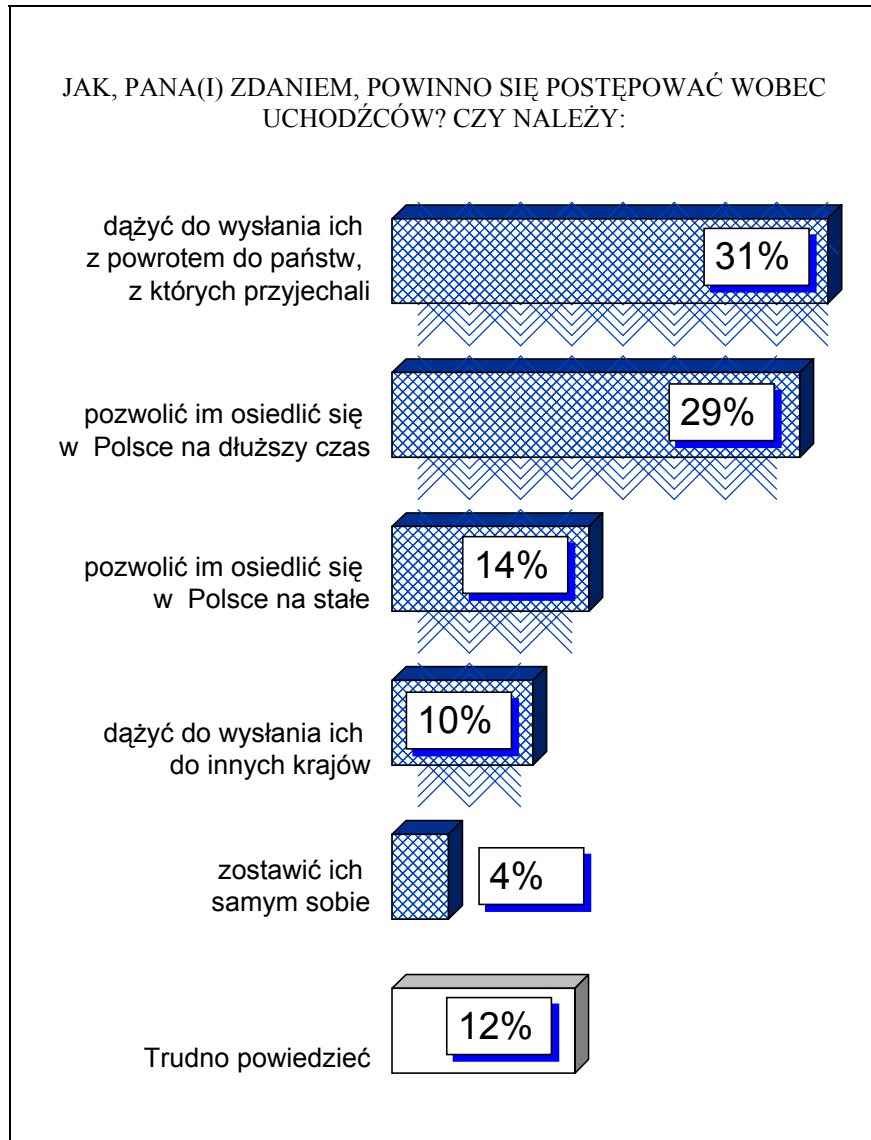
BS/155/155/97

POLACY WOBEC UCHODźCÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, GRUDZIEŃ '97

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Stosunkowo nowym zjawiskiem jest napływ do Polski migrantów z innych krajów. Są wśród nich przyjeżdżający na zarobek mieszkańcy sąsiednich państw, a także przedstawiciele narodów bardziej egzotycznych, szukający możliwości poprawienia warunków swojej egzystencji. Są jednak również wśród nich ludzie uchodzący przed wojną lub konfliktami etnicznymi.

Od 1995 roku obchodzony jest corocznie w naszym kraju Dzień Uchodźcy, który ma na celu przybliżenie szerszym kręgom społecznym problematyki uchodźców. W Polsce od kilku lat działa Biuro Wysokiego Komisarza ONZ do Spraw Uchodźców, na zlecenie którego zrealizowaliśmy krótki sondaż na temat znajomości w społeczeństwie ogółu zagadnień związanych z tą problematyką¹.

Zacznijmy od pojęcia „uchodźca”. Okazuje się, że nie jest ono jednoznacznie rozumiane. Według określenia przyjętego przez ONZ, „uchodźcami” w sensie ścisłym są ludzie, którzy opuścili swój kraj w obawie przed prześladowaniami. Można tę kategorię rozszerzyć o uchodźców z terenów objętych wojną. Natomiast jako uchodźców nie traktuje się migrantów z przyczyn ekonomicznych. Oto rozkład odpowiedzi respondentów na pytanie, kogo - według nich - określa się mianem „uchodźca”.

¹ Badanie „Omnibus” przeprowadzono w dniach 16-20 października '97 na reprezentatywnej próbie losowo-kwotowej dorosłych mieszkańców Polski (N=1000). Podobne sondaże przeprowadzaliśmy kilkakrotnie w ubiegłych latach.

Tabela 1

Kogo, Pana(i) zdaniem, określa się mianem „uchodźca”? Czy uchodźcy to:	Odsetki odpowiedzi twierdzących	
	1995	1997
- ludzie, którzy opuścili swój kraj w obawie przed prześladowaniami	87	88
- uciekinierzy z terenu, kraju objętego wojną	89	82
- ludzie, którzy opuścili swój kraj w poszukiwaniu lepszych warunków życia	57	53
- Polacy ze Wschodu, np. z Kazachstanu	46	31
- członkowie mniejszości narodowych zamieszkałe w Polsce	26	22
- Cyganie na ulicach polskich miast	21	17

Wprawdzie terminem tym badani zdecydowanie najczęściej określają tych, którzy opuścili swój kraj w obawie przed prześladowaniami lub wojną, a więc zgodnie z przyjętą przez ONZ definicją, jednak ponad połowa respondentów traktuje jako uchodźców także osoby migrujące z przyczyn ekonomicznych. Ponadto spore grupy ankietowanych określają tym mianem ludzi, którzy - nawet zgodnie z potocznym znaczeniem tego słowa w języku polskim - uchodźcami nie są, jak np. mniejszości narodowe zamieszkałe w Polsce. Wykształcenie w niewielkim stopniu wpływa na takie całkowicie błędne rozumienie tego terminu. Prawie co siódmy badany z wyższym wykształceniem (15%) sądzi, że członek zamieszkałej w Polsce mniejszości narodowej to także uchodźca.

W ciągu ostatnich dwóch lat można wprawdzie zaobserwować pewną tendencję do zmniejszania się liczby osób błędnie rozumiejących pojęcie „uchodźca”, są to jednak zmiany niewielkie.

JAK POSTĘPOWAĆ WOBEC UCHODźCÓW?

Odkąd zaczęły do nas przybywać większe grupy uchodźców, pojawił się problem postępowania wobec nich. Wprawdzie, jak się wydaje, większość z nich traktuje Polskę jako kraj tranzytowy do bogatszych krajów Zachodu, to jednak są i tacy, którzy chcieliby pozostać w Polsce na dłuższy czas bądź na stałe. Także i tym, którzy chcą jechać do innych krajów, nie zawsze się to udaje. Co w tej sytuacji - zdaniem badanych - powinny robić polskie władze?

Tabela 2

w procentach

Jak, Pana(i) zdaniem, powinno się postępować wobec uchodźców? Czy należy:	Wskazania respondentów według terminów badań			
	1992	1995	1996	1997
- dążyć do wysłania ich z powrotem do państw, z których przyjechali	12	35	48	31
- pozwolić im osiedlić się w Polsce na dłuższy czas	55	31	17	29
- pozwolić im osiedlić się w Polsce na stałe	3	8	6	14
- dążyć do wysłania ich do innych krajów	19	9	10	10
- zostawić ich samym sobie	3	4	4	4
Trudno powiedzieć	8	13	15	12

W 1992 roku, kiedy pojawiała się w Polsce stosunkowo niewielka liczba uchodźców, ponad połowa badanych skłonna była zaakceptować osiedlanie się ich w naszym kraju na dłuższy czas. Jednak w latach następnych stosunek ankietowanych do tej sprawy uległ diametralnej zmianie. Znacznie spadła akceptacja zezwalania migrantom na osiedlanie się w Polsce na dłuższy okres, wzrosło natomiast przekonanie, że należy dążyć do odsyłania ich do państw, z których przyjechali. Obecnie liczba badanych, którzy za najwłaściwsze uważają odsyłanie ich z powrotem, jest nieco wyższa niż liczba akceptujących umożliwienie tym ludziom pozostania w Polsce na dłuższy czas.

Przyczyn tak szybkiej i radykalnej zmiany stanowiska społeczeństwa polskiego wobec problemu uchodźców² można doszukiwać się w tym, że wraz z rozpadem b. ZSRR nasza wschodnia granica stała się mniej szczelna i wzmógł się napływ migrantów - nie tylko z krajów b. ZSRR, ale i przybywających tą drogą z głębi Azji.

Najbardziej repulsywne nastroje wobec uchodźców odnotowaliśmy w 1996 roku. Wówczas blisko połowa badanych postulowała odsyłanie ich do kraju pochodzenia. Rok 1997 przyniósł natomiast zmniejszenie niechęci do uchodźców i wzrost przyzwolenia na umożliwienie im osiedlania się w Polsce - zarówno na dłuższy czas, jak i na stałe.

Poglądy na temat najwłaściwszego sposobu postępowania z „uchodźcami” (należy pamiętać, że opinie te dotyczą ludzi, których badani uważają za uchodźców - por. tab. 1) są niezależne od identyfikacji politycznej ankietowanych, natomiast wiążą się z ich sytuacją materialną i wykształceniem.

² Należy podkreślić, że wypowiadając się o „uchodźcach” ponad połowa badanych - jak to wynika z tabeli 1 - zaliczyła do nich także migrantów z przyczyn ekonomicznych.

Szczególnie wyróżniają się osoby osiągające najwyższe i najniższe dochody *per capita*. Zezwalanie na osiedlanie się uchodźców w Polsce na stałe najczęściej skłonni są akceptować badani o najwyższych dochodach (podobnie jak zadowoleni ze swojej sytuacji materialnej), natomiast relatywnie rzadziej niż inni opowiadają się za odsyłaniem ich do kraju pochodzenia. Przeciwnie stanowisko w obydwu tych sprawach dominuje wśród respondentów zarówno osiągających najniższe dochody na osobę w rodzinie, jak i najgorzej oceniających własne warunki materialne.

Wśród badanych z wyższym wykształceniem szczególnie często występuje pogląd, że uchodźcom należy zezwolić na pozostanie w Polsce przez dłuższy czas - takiego zdania jest blisko połowa (47%) tej grupy. Ponadto im wyższy poziom wykształcenia badanych, tym rzadziej występują postawy repulsywne. Odsyłanie uchodźców z powrotem do państw, z których przyjechali, za najwłaściwsze uważa 40% badanych z wykształceniem podstawowym, a tylko 11% - z wyższym.

Postawy repulsywne są również stosunkowo częste wśród osób powyżej 55 roku życia, a szczególnie mających 65 lat i więcej, należy także dodać, że nieco częściej występują wśród młodzieży niż wśród badanych w średnim wieku.

POINFORMOWANIE O DNIU UCHODźCY

W październiku br. pod auspicjami polskiego Biura Wysokiego Komisarza ONZ do Spraw Uchodźców po raz trzeci w naszym kraju obchodzono Dzień Uchodźcy. Jest to próba zwrócenia uwagi społeczeństwa na tych ludzi. Związane z tym dniem imprezy mają na celu przybliżenie szerszym kręgom społecznym problematyki uchodźców. Jaki zasięg ma ta inicjatywa i jakimi kanałami dociera ona do Polaków?

Tabela 3

w procentach

Niedawno w Polsce obchodzono Dzień Uchodźcy. Czy zetknął(ęła) się Pan(i) z jakimiś informacjami na ten temat?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	1995	1996	1997
Tak, w telewizji	12	28	35
Tak, w radiu	2	4	3
Tak, w prasie	2	2	2
Tak, ale nie pamiętam gdzie	6	6	7
Nic o tym nie słyszałem(a)m	78	60	53

Z roku na rok informacje o problemach uchodźców związane z poświęconym im dniem mają coraz szerszy zasięg, przede wszystkim dzięki telewizji.

Informacje te docierają do badanych tym częściej, im wyższy jest poziom ich wykształcenia. W roku 1997 tylko jedna czwarta (27%) ankietowanych z wyższym wykształceniem nic nie słyszała o Dniu Uchodźcy. Z informacjami na ten temat częściej zaznajamiali się mężczyźni niż kobiety. Natomiast najrzadziej docierają one do takich grup, jak: gospodynie domowe, robotnicy niewykwalifikowani i rolnicy.

Czy dostęp do informacji na temat uchodźców, które związane są z poświęconym im dniem, ma wpływ na opinie o najbardziej właściwym postępowaniu wobec nich?

Tabela 4

w procentach

Niedawno w Polsce obchodzono Dzień Uchodźcy. Czy zetknął(ęła) się Pan(i) z jakimiś informacjami na ten temat?	Jak, Pana(i) zdaniem, powinno się postępować wobec uchodźców? Czy należy:					
	dążyć do odesłania ich z powrotem	pozwolić im osiedlić się w Polsce na dłuższy czas	pozwolić im osiedlić się w Polsce na stałe	dążyć do wysłania ich do innych krajów	zostawić ich samym sobie	Trudno powiedzieć
Tak	24	35	16	11	3	11
Nie	37	23	11	9	4	16

V Cramera=.191

Między dostępem do informacji związanych z Dniem Uchodźcy a poglądami na temat postępowania wobec uchodźców istnieje zależność statystyczna, choć jest ona dość słaba. Badani, którzy zetknęli się z jakimiś informacjami, wyraźnie częściej niż pozostali skłonni są popierać zezwalanie uchodźcom na pozostawanie w Polsce na dłuższy czas, a nawet na stałe, rzadziej zaś postulują odsyłanie ich do kraju pochodzenia. Niemniej nie ma wystarczających podstaw, by sądzić, że ta - w gruncie rzeczy dość słaba - różnica postaw wobec uchodźców miała swoje źródło w informacjach uzyskanych przez nich z okazji tych obchodów. Mogą bowiem istnieć inne „zmienne ukryte”, z których wynika ta różnica. Chodzi tu, najogólniej biorąc, o to, że korzystanie z tych informacji związane jest z pewnymi cechami (np. wykształceniem), które mogą być rzeczywistą przyczyną występujących tutaj różnic.

POINFORMOWANIE O UNHCR

Badanych pytaliśmy również o to, czy kiedykolwiek zetknęli się z nazwą Wysoki Komisarz ONZ do Spraw Uchodźców oraz czy wiedzą, że w Polsce działa przedstawicielstwo tej instytucji.

Tabela 5 w procentach

Czy kiedykolwiek zetknął(ęła) się Pan(i) z nazwą Wysoki Komisarz ONZ do Spraw Uchodźców (w skrócie UNHCR)?	Wskazania respondentów	
	1996	1997
Tak	31	38
Nie	69	62

Poinformowanie o istnieniu tego urzędu związane jest przede wszystkim z wykształceniem. Im jest ono wyższe, tym częściej badani deklarowali, że słyszeli o Wysokim Komisarzu ONZ do Spraw Uchodźców. O istnieniu tego urzędu nieco częściej słyszeli mężczyźni niż kobiety.

Odpowiedzi osób, którym nieobca była nazwa Wysoki Komisarz ONZ do Spraw Uchodźców (N=382)

Tabela 6 w procentach

Jak Pan(i) sądzi, czy w Polsce działa przedstawicielstwo Wysokiego Komisarza ONZ do Spraw Uchodźców?	Wskazania respondentów według terminów badań	
	1996	1997
Tak	57	54
Nie	10	10
Nie wiem	33	36

Wiedza o tym, że w Polsce działa Biuro Wysokiego Komisarza ONZ do Spraw Uchodźców, jest znacznie mniej zróżnicowana niż wiedza o urzędzie Wysokiego Komisarza.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Kogo, Pana(i) zdaniem, określa się mianem "uchodźca"? Czy uchodźcy to: 1 - członkowie mniejszości narodowych zamieszkali w Polsce; 2 - ludzie, którzy opuścili swój kraj w obawie przed prześladowaniami; 3 - ludzie, którzy opuścili swój kraj w poszukiwaniu lepszych warunków życia; 4 - uciekinierzy z terenu, kraju objętego wojną; 5 - Polacy ze Wschodu, np. z Kazachstanu; 6 - Cyganie na ulicach polskich miast

	Odsetki odpowiedzi twierdzących						Inni	Liczba osób
	1	2	3	4	5	6		
Ogółem	22	88	53	82	31	17	2	1000
Płeć								
Mężczyźni	19	89	52	83	29	16	3	468
Kobiety	23	87	54	80	32	19	2	532
Wiek								
do 24 lat	29	88	55	79	31	31	3	140
25-34	21	93	50	85	29	14	2	184
35-44	19	90	50	85	36	15	3	210
45-54	18	83	54	81	29	16	1	180
55-64	19	83	60	76	33	15	2	131
65 lat i więcej	27	89	49	80	27	15	3	154
Miejsce zamieszkania								
Wieś	21	86	57	80	32	20	2	375
Miasto do 20 tys.	21	85	54	79	37	16	0	118
od 21 do 100 tys.	24	91	47	88	31	19	3	199
101-500 tys.	20	89	52	79	28	15	3	187
501 tys.i więcej mieszk.	21	88	48	82	24	12	2	121
Region								
Północny	31	88	58	83	28	19	6	118
Zachodni	23	89	60	89	38	13	2	104
Środkowozachodni	14	86	57	85	26	18	3	145
Środkowy	25	87	56	79	24	19	0	183
Wschodni	17	84	45	76	28	21	0	122
Południowo-wschodni	21	93	48	81	40	9	0	154
Południowo-zachodni	20	88	49	80	32	22	3	176
Wykształcenie								
Podstawowe	25	85	57	80	30	20	2	358
Zasadnicze zawodowe	23	86	57	79	36	19	2	277
Średnie	18	91	45	84	28	15	2	292
Wyższe	15	97	47	89	21	5	1	73
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	17	97	48	92	24	3	2	63
Prac.umysł.niż.szczebła	12	92	42	84	26	11	2	104
Pracownicy fiz.- umysł.	28	88	41	76	40	19	1	83
Robotnicy wykwalifikowani	17	85	53	74	33	16	5	99
Robotnicy niewykwalifik.	29	94	65	87	38	28	1	69
Rolnicy	29	83	67	85	23	15	0	52
Prywatni przedsiębiorcy	10	85	50	79	23	8	4	52
Bierni zawodowo								
Renciści	20	78	57	76	28	13	2	123
Emeryci	23	90	51	81	35	15	2	188
Uczniowie i studenci	34	91	42	85	21	34	0	53
Bezrobotni	23	87	72	91	33	30	6	69
Gospodynie domowe i inni	24	91	56	78	33	33	0	45
Pracujący poza rolnictwem								
Sfera budżetowa	16	87	47	83	32	11	2	161
Sektor państwowy	23	91	56	82	26	15	1	93
Sektor prywatny	18	90	51	79	32	15	2	235
Spółdzielczość	11	100	47	74	26	16	11	19
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 200 zł	22	85	56	80	39	25	1	153
201 - 325	21	88	51	80	33	15	3	186
326 - 449	24	90	55	83	34	20	3	173
450 - 599	17	90	52	79	30	12	1	150
Powyżej 599 zł	18	92	50	87	24	12	3	178
Ocena własnych war. mater.								
Złe	24	85	58	83	32	20	2	271
Średnie	19	89	52	79	30	16	2	482
Dobre	23	89	49	85	32	18	2	247
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	21	83	58	74	38	21	4	77
Raz w tygodniu	23	88	53	81	31	18	1	499
Kilka razy w miesiącu	18	96	52	85	33	18	3	123
Kilka razy w roku	22	87	59	85	29	15	4	196
W ogóle nie uczestniczy	20	86	38	78	23	13	0	104
Poglądy polityczne								
Lewica	19	86	48	81	30	16	3	194
Centrum	17	90	55	86	32	17	4	265
Prawica	22	89	52	82	30	15	1	305
Trudno powiedzieć	28	86	55	76	30	21	2	235

Tabela 2. Jak, Pana(i) zdaniem, powinno się postępować wobec uchodźców? Czy należy:
1 - pozwolić im osiedlić się w Polsce na stałe; 2 - pozwolić im osiedlić się w Polsce na dłuższy czas; 3 - dążyć do wysłania ich do innych krajów; 4 - dążyć do wysłania ich z powrotem do państw, z których przyjechali; 5 - zostawić ich samym sobie

						(%)	
	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	29	10	31	4	12	1000
Płeć							
Mężczyźni	15	29	12	28	4	13	468
Kobiety	12	28	8	34	4	14	532
Wiek							
do 24 lat	14	26	8	31	6	16	140
25-34	17	36	9	26	3	9	184
35-44	16	31	11	25	2	14	210
45-54	13	33	11	28	5	10	180
55-64	12	22	13	38	2	13	131
65 lat i więcej	7	18	6	41	6	21	154
Miejsce zamieszkania							
Wieś	10	26	10	38	4	13	375
Miasto do 20 tys.	16	35	4	25	2	19	118
od 21 do 100 tys.	16	25	14	31	4	11	199
101-500 tys.	18	30	7	26	4	16	187
501 tys.i więcej mieszk.	12	35	13	23	7	11	121
Region							
Północny	19	30	13	28	2	9	118
Zachodni	13	29	11	29	4	14	104
Środkowozachodni	16	28	6	32	3	14	145
Środkowy	11	33	7	31	5	14	181
Wschodni	8	26	10	37	5	14	122
Południowo-wschodni	10	27	16	31	2	15	154
Południowo-zachodni	18	26	9	29	6	13	176
Wykształcenie							
Podstawowe	7	22	10	40	4	16	358
Zasadnicze zawodowe	17	25	9	33	4	12	277
Średnie	16	35	11	23	3	12	292
Wyższe	19	47	7	11	4	12	73
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	22	48	6	10	5	10	63
Prac.umysł.niż.szczebla	17	42	13	13	2	13	104
Pracownicy fiz.- umysł.	10	34	4	33	5	16	83
Robotnicy wykwalifikowani	15	25	13	28	3	15	99
Robotnicy niewykwalifik.	10	22	12	48	1	7	69
Rolnicy	10	29	8	33	0	21	52
Prywatni przedsiębiorcy	19	40	10	19	0	12	52
Bierni zawodowo							
Renciści	8	22	11	38	4	16	123
Emeryci	11	19	10	38	6	16	188
Uczniowie i studenci	17	32	6	25	8	13	53
Bezrobotni	19	23	13	33	4	7	69
Gospodynie domowe i inni	13	24	7	47	2	7	45
Pracujący poza rolnictwem							
Sfera budżetowa	15	39	11	20	2	14	161
Sektor państwowy	15	33	10	28	3	11	93
Sektor prywatny	15	29	11	26	3	15	235
Spółdzielczość	16	37	0	37	0	11	19
Dochody na jedną osobę							
Poniżej 200 zł	9	26	10	39	3	12	153
201 - 325	10	28	8	30	4	19	186
326 - 449	11	32	12	31	2	13	173
450 - 599	15	29	9	33	5	9	150
Powyżej 599 zł	22	28	10	26	4	10	178
Ocena własnych war. mater.							
Złe	11	24	11	36	4	14	271
Średnie	12	30	10	30	4	15	482
Dobre	19	30	9	28	4	11	247
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	14	29	8	30	3	17	77
Raz w tygodniu	13	26	10	33	4	14	499
Kilka razy w miesiącu	12	36	10	26	3	13	123
Kilka razy w roku	14	27	11	33	4	11	196
W ogóle nie uczestniczy	13	35	9	22	6	15	104
Poglądy polityczne							
Lewica	14	31	9	32	4	9	194
Centrum	15	29	12	27	3	14	265
Prawica	16	30	10	29	4	11	305
Trudno powiedzieć	9	23	7	37	3	20	235

Tabela 3. Niedawno w Polsce obchodzono Dzień Uchodźcy. Czy zetknął(ę) się Pan(i) z jakimiś informacjami na ten temat? 1 - Tak, w telewizji; 2 - Tak, w radiu; 3 - Tak, w prasie; 4 - Tak, ale nie pamiętam gdzie; 5 - Nic o tym nie słyszałem(a)m

	(%)					
	1	2	3	4	5	Liczba osób
Ogółem	35	3	2	7	53	1000
Płeć						
Mężczyźni	40	4	2	8	46	468
Kobiety	31	2	2	6	58	532
Wiek						
do 24 lat	31	1	0	14	54	140
25-34	36	3	2	3	55	184
35-44	41	2	4	7	46	210
45-54	40	1	3	9	47	180
55-64	34	2	2	7	55	131
65 lat i więcej	25	8	1	5	62	154
Miejsce zamieszkania						
Wieś	31	4	2	6	57	375
Miasto do 20 tys.	38	1	2	5	54	118
od 21 do 100 tys.	39	3	2	11	47	199
101-500 tys.	36	2	2	7	53	187
501 tys. i więcej mieszk.	36	3	6	7	47	121
Region						
Północny	38	0	1	4	57	118
Zachodni	29	1	1	8	62	104
Środkowozachodni	32	3	3	6	56	145
Środkowy	41	3	3	6	47	181
Wschodni	26	7	2	7	58	122
Południowo-wschodni	35	1	3	12	48	154
Południowo-zachodni	40	4	1	7	48	176
Wykształcenie						
Podstawowe	25	4	0	8	62	358
Zasadnicze zawodowe	34	3	1	8	54	277
Średnie	43	2	4	5	46	292
Wyższe	56	0	10	7	27	73
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	63	0	5	8	24	63
Prac. umysł. niż. szczebla	44	1	5	4	46	104
Pracownicy fiz. - umysł.	34	1	6	5	54	83
Robotnicy wykwalifikowani	39	3	0	8	49	99
Robotnicy niewykwalifik.	22	3	0	9	67	69
Rolnicy	23	2	2	10	63	52
Prywatni przedsiębiorcy	40	6	6	6	42	52
Bierni zawodowo						
Renciści	34	3	0	11	52	123
Emeryci	29	7	1	4	59	188
Uczniowie i studenci	30	0	0	17	53	53
Bezrobotni	39	1	1	6	52	69
Gospodynie domowe i inni	24	0	2	4	69	45
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	47	2	4	3	44	161
Sektor państwowy	44	2	2	8	44	93
Sektor prywatny	34	2	3	9	53	235
Spółdzielczość	26	5	0	0	68	19
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 200 zł	33	1	1	5	60	153
201 - 325	32	2	1	8	58	186
326 - 449	28	4	2	8	58	173
450 - 599	41	3	4	7	45	150
Powyżej 599 zł	46	4	3	7	40	178
Ocena własnych war. mater.						
Złe	35	2	1	6	56	271
Średnie	33	4	2	8	52	482
Dobre	39	2	3	6	49	247
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	31	3	0	8	58	77
Raz w tygodniu	34	3	2	7	54	499
Kilka razy w miesiącu	30	3	4	10	53	123
Kilka razy w roku	40	2	2	6	50	196
W ogóle nie uczestniczy	39	4	3	5	49	104
Poglądy polityczne						
Lewica	39	2	4	7	48	194
Centrum	40	3	2	6	49	265
Prawica	40	3	2	9	46	305
Trudno powiedzieć	20	3	2	6	69	235